

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Bakalářská práce

Politické subjekty a jejich vztahy v obci Dašice

Iva Kupčíková

© 2009 ČZU v Praze

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Politické subjekty a jejich vztahy v obci Dašice" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 27. 4. 2009

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu bakalářské práce Ing. Janu Čopíkovi Ph.D. za odbornou pomoc a cenné rady při zpracování této práce.

Politické subjekty a jejich vztahy v obci Dašice

Mutual relations of political subjects in Dašice

Souhrn

Prostřednictvím případové studie je v této práci analyzováno téma komunálních voleb a politického života v obci Dašice. První část je vyhrazena vymezení základních pojmů týkající se obce a přiblížení legislativní úpravy komunálních voleb. V druhé části, praktické, je charakterizována obec, předvolební situace a výsledky místních komunálních voleb. V závěru práce je nastíněna současná politická situace v obci a dopady komunálních voleb v roce 2006.

Summary

Through the medium of the case study is analyzed the local authority elections and political life in Dašice. First part is devoted to basic terms related to municipality and local authority elections. Next part describes characteristics of Dašice, pre-election conditions and election results in local authority elections in this city. Lastly is outlined the present political positions and incidence of the local authority elections in 2006.

Klíčová slova

obec, komunální volby, volební strana, volič, volební účast, volební výsledky, politická strana, zastupitelstvo

Key words

municipality, local authority elections, political party, elector, poll, election results, municipal council

OBSAH

1	ÚVOD	3
2	CÍL PRÁCE A METODIKA	4
3	KOMUNÁLNÍ VOLEBNÍ SYSTÉM.....	5
3.1	Vymezení základních pojmů.....	5
3.1.1	Obec	5
3.1.2	Občané obce.....	5
3.1.3	Území obce	6
3.2	Orgány obce	6
3.2.1	Zastupitelstvo obce	6
3.2.2	Rada obce.....	9
3.2.3	Starosta.....	10
3.2.4	Obecní úřad	10
3.2.5	Výbory	11
3.2.6	Osadní výbory.....	11
3.3	Působnost obce.....	12
3.3.1	Samostatná působnost.....	12
3.3.2	Přenesená působnost	12
3.4	Komponenty komunálního volebního systému v ČR	13
3.4.1	Komunální volební systém	13
3.4.2	Volební právo.....	13
3.4.3	Volební orgány.....	14
3.4.4	Forma kandidatury	15
3.4.5	Hlasování	16
4	CHARAKTERISTIKA OBCE	17
4.1	Historie města	17
4.2	Vymezení území	20
4.3	Demografická struktura obce.....	21
4.4	Nezaměstnanost	22
4.5	Doprava.....	23
4.6	Zdravotnictví.....	23
4.7	Bytová struktura.....	23
5	POLITIČTÍ AKTÉŘI V OBCI	24
5.1	Volební účast	24
5.2	Předvolební situace	25
5.3	Politické strany.....	26
5.3.1	Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová	27
5.3.2	Komunistická strana Čech a Moravy.....	27
5.3.3	Česká strana sociálně demokratická	27
5.3.4	Sdružení nezávislých kandidátů.....	28
5.4	Volební program	28
5.5	Sestavení kandidátních listin.....	29
5.6	Povolební situace	29
6	ZÁVĚR	30
7	SEZNAM LITERATURY	31
8	PŘÍLOHY	34

1 ÚVOD

Tématem práce jsou politické subjekty a jejich vztahy v obci Dašice. Vztahy politických stran, potažmo vztahy zastupitelů na malé obci se mohou, a také se často liší, od vztahů mezi politickými stranami ve velkých městech. Zastupitelé se velmi často osobně znají jak mezi sebou, tak i se spoluobčany.

Každý jednotlivý volič může posoudit, co konkrétního daný zastupitel pro něj udělal. Činnosti politické strany lze konkrétně hodnotit na konci každého volebního období. Výsledek hospodaření se srozumitelným a konkrétním volebním programem pomáhá voliči v dalším volebním rozhodování.

Obec Dašice leží asi 10 km východně od Pardubic a 20 km jižně od Hradce Králové. Díky této, dnes pro mnohé občany dostupné vzdálenosti, přechází řada zejména mladých lidí, na moderní trend bydlení, kterým je byt ve vlastním domě, ovšem v dosahu velkého města. Mladí lidé odcházejí z anonymity velkých městských sídlišť a bez nutnosti opustit svá dosavadní zaměstnání ve velkých městech, stěhují se do rodinných domků v příměstských lokalitách, ke kterým lze Dašice bez nadsázky směle zařadit.

2 CÍL PRÁCE A METODIKA

CÍL PRÁCE

Práce si klade za cíl zmapovat vztahy politických aktérů v obci Dašice. Analyzovat téma komunálních voleb a pokusit se vysledovat faktory, které mohou volby ovlivnit. Cílem je poukázat na průběh, výsledky a specifika komunálních voleb v obci.

METODIKA

V současnosti se při zkoumání komunální politiky používají dva základní styly výzkumu. Je to zkoumání z pohledu shora, kdy je komunální politika vnímána jako nejnižší úroveň politiky jako celku a nezaobírá se specifiky konkrétních obcí. Druhý přístup využívá zejména metodu jednotlivých případových studií na jejichž základě se pak formulují obecná tvrzení.¹ Při tvorbě případové studie je možné použít více technik a lze použít různé informační zdroje. Při výzkumu je možné čerpat nejen ze statistických dat, ale je možné využít dokumentů či přímého pozorování.

Práce je z většiny postavena jako případová studie vybrané obce – Dašic. Při získávání dat byla použita technika dotazování formou nestrukturovaného rozhovoru s místními občany, shromažďování údajů o politických stranách a volebních programech, a také studia dokumentů.

V teoretické části této práce jsou využity informace z odborné literatury, zejména se jedná o Zákon číslo 128/2000 Sb. o obcích a Zákon číslo 491/ 2001 Sb. o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů.

Praktická část práce se věnuje charakteristice obce a výsledkům komunálních voleb v roce 2006.

¹ FIALA, P., STRMISKA, M. Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody. Brno: ISPO, 2005.

3 KOMUNÁLNÍ VOLEBNÍ SYSTÉM

3.1 Vymezení základních pojmů

3.1.1 Obec

Dle zákona č. 128/2000 Sb. je obec základním územním samosprávným společenstvím občanů, tvoří územní celek a je vymezen hranicí území obce.²

Je veřejnoprávní korporací a má vlastní majetek. Vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.

Pečuje o rozvoj svého území a pečuje také o potřeby svých občanů.

Obce člení zákon o obcích do kategorií:

- a) obce venkovského (vesnického) typu;
- b) obce městského typu (zákon stanoví, že obec, která má 3 tisíce a více obyvatel, je městem, pokud tak po vyjádření vlády stanoví předseda Poslanecké sněmovny).³

3.1.2 Občané obce

Občanem obce je každá fyzická osoba, která má české státní občanství a má v obci hlášeno trvalé bydliště.

Občan, který dosáhl stáří 18 let, má právo volit a být volen do zastupitelstva obce za podmínek stanovených zvláštním zákonem, má také právo hlasovat v místním referendu.

Občan může na zasedání zastupitelstva obce vyjadřovat v souladu s jednacím řádem svá stanoviska k daným věcem. Občané mohou nahlížet a vyjadřovat se k návrhům rozpočtů i k závěrečným účtům obce. Občan má rovněž právo si pořizovat výpisy z usnesení a zápisů z jednání zastupitelstva, z usnesení rady obce a z výborů zastupitelstva obce a komisí rady obce. Občané mají právo požadovat projednání dané věci, která spadá do samostatného působení obce, zastupitelstvem či radou.

² Zákon č. 128/2000 Sb. §1

³ Zákon č. 128/2000 Sb. §2, §3

Tato práva má i fyzická osoba, která dosáhla stáří 18 let a vlastní nemovitost na území obce. Stejná práva má i fyzická osoba, která dosáhla stáří 18 let, je cizím státním občanem a má v obci nahlášen trvalý pobyt, stanoví-li to mezinárodní smlouva, se kterou je Česká republika vázána. Cizinec ale nesmí být zvolen do funkce starosty.⁴

3.1.3 Území obce

Dle zákona je celé území České republiky složeno z území jednotlivých obcí. Obce mohou mít více katastrálních území. Ty obce, které spolu sousedí, se mohou na základě dohody slučovat nebo připojovat. Případnou dohodu o sloučení či připojení lze uzavřít na základě rozhodnutí zastupitelstev daných obcí. Do 30 dnů od zveřejnění tohoto rozhodnutí může být podán návrh na konání místního referenda. Pokud je tak učiněno, je k uzavření dohody nutný souhlasný výsledek tohoto referenda. O názvu se slučované obce mohou dohodnout, pokud tak neučiní, rozhodne o názvu Ministerstvo vnitra.⁵

V případě oddělení obce, vzniká nová obec. Obě nově vzniklé obce musí mít samostatné katastrální území sousedící nejméně se dvěma obcemi nebo jednou obcí a cizím státem. Obě obce po oddělení musí mít alespoň 1000 občanů. S oddělením části obce musí vyslovit souhlas v místním referendu ti občané, kteří žijí na území části obce, která se hodlá oddělit.⁶

3.2 Orgány obce

3.2.1 Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce je složeno z členů zastupitelstva obce, jejichž počet na každé volební období stanoví v souladu s tímto zákonem zastupitelstvo obce nejpozději do 85 dnů přede dnem voleb do zastupitelstev v obcích.⁷

Při stanovení počtu členů zastupitelstva obce, přihlédne zastupitelstvo hlavně k počtu obyvatel a velikosti územního obvodu.

Mandát člena zastupitelstva obce vzniká jeho zvolením.

⁴ Zákon č. 128/2000 Sb. §16, §17

⁵ Zákon č. 128/2000 Sb. §18, §19

⁶ Zákon č. 128/2000 Sb. §20a, §21

⁷ Zákon č. 128/2000 Sb. §67

Tabulka 1: Stanovení počtu členů zastupitelstva obce

Počet členů zastupitelstva	Počet obyvatel obce
5 - 15	500
7 - 15	501 - 3000
11 - 25	3001 - 10000
15 - 35	10001 - 50000
25 - 45	50001 - 150000
35 - 55	nad 150000

Zdroj: Zákon č. 128/2000 Sb. §68

Člen zastupitelstva obce má při výkonu své funkce právo předkládat zastupitelstvu a radě obce, výborům a komisím návrhy k projednání. Může vznášet dotazy, podněty a připomínky na orgány obce. Písemnou odpověď musí obdržet do 30 dnů.⁸

Člen zastupitelstva obce je povinen zúčastňovat se zasedání zastupitelstva obce a také dalších orgánů obce, je-li jejich členem. Je povinen plnit zadané úkoly, hájit zájmy občanů obce a vystupovat tak, aby byla zachována vážnost této funkce. Pokud cokoliv nasvědčuje možnému střetu zájmu, je povinen sdělit zastupitel obce tuto skutečnost před zahájením jednání orgánu obce, který záležitost projedná a rozhodne o případném vyloučení z projednávání dané záležitosti.⁹

Zastupitelstvo obce rozhoduje o věcech spadajících do samostatné působnosti obce. Zastupitelstvo má právo schvalovat program rozvoje, dohlížet nad rozpočtem a závěrečným účtem obce, zakládat trvalé a dočasné peněžní fondy obce, zakládat a rušit příspěvkové organizace i jiné složky obce. Zastupitelstvo má také právo rozhodovat o založení či zrušení právnických osob, schvalovat jejich zakladatelské listiny, společenské a zakládací smlouvy a má právo rozhodovat o účasti v již založených právnických osobách. Má pravomoc delegovat zástupce obce na valnou hromadu obchodních společností, ve kterých má svou majetkovou účast obec, vydávat obecně závazné vyhlášky, rozhodovat o vyhlášení obecního referenda, navrhnout změny katastrálních území obce, zakládat a rušit výbory, volit a odvolávat starostu a další radní. Dále má právo zřizovat a rušit policii, rozhodovat o spolupráci s jinými obcemi, rozhodovat o veřejných prostranstvích a udělovat či odnímat čestné občanství a ceny obce.¹⁰

⁸ Zákon č. 128/2000 Sb. §82

⁹ Zákon č. 128/2000 Sb. §83

¹⁰ Zákon č. 128/2000 Sb. §84

Zastupitelstvo obce má pravomoc rozhodovat o majetkových úkonech. Jsou to například převody či nabytí nemovitých věcí, převody bytů a nebytových prostorů z majetku obce, poskytování peněžitých darů, nebo věcných darů v hodnotě nad Kč 20 000,-, může také rozhodnout o poskytnutí dotace.¹¹

K platnému rozhodnutí nebo volbě zastupitelstva obce, je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva obce. Nesejde-li se zastupitelstvo v průběhu 6 měsíců tak, aby bylo schopno se usnášet, je rozpuštěno ministerstvem. Po dobu, než bude zvoleno nové obecní zastupitelstvo, vykonává pravomoc rada obce. Není-li rada zvolena, pak vykonává pravomoc starosta, pokud není zvolen ani starosta, vykonává tuto pravomoc jiný, zastupitelstvem obce pověřený, člen zastupitelstva.¹² Pokud poklesne počet členů zastupitelstva obce na více než polovinu, případně pokud klesne pod 5 a zastupitelstvo obce nemůže čerpat z náhradníků, nahlásí obecní úřad neprodleně tuto informaci krajskému úřadu. Zastupitelstvo nemůže rozhodovat ve věcech patřících do samostatné působnosti obce a v majetkoprávních úkonech.¹³

Zasedání zastupitelstva obce je veřejné. Obecní úřad podává informace o místě, době a navrženém programu plánovaného zasedání zastupitelstva obce. Má povinnost dané informace vyvěsit na úřední desce obecního úřadu, a to alespoň 7 dní před termínem zasedání. Zastupitelstvo se schází dle potřeby, minimálně se však sejdou jedenkrát za 3 měsíce. O průběhu zasedání zastupitelstva obce se pořizuje zápis, který podepíše starosta či místostarosta a určení ověřovatelé. V zápise se vždy uvádí přítomní zastupitelé, schválený pořad jednání, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení. Takovéto zápisy je nutné vyhotovit do 10 dnů po skončení zasedání a musí být uloženy na obecním úřadu k nahlédnutí. Zpravidla starosta svolává a řídí zasedání zastupitelstva obce. Pokud tak starosta neučiní, přechází povinnost na místostarostu, dále pak na jiného člena zastupitelstva obce. Zastupitelstvo obce je schopno vynést usnesení, pokud je přítomna nadpoloviční většina jeho členů. Pokud při zahájení nebo v průběhu jednání zastupitelstva nedosahuje počet členů nadpoloviční většiny, ukončí předsedající zasedání a do 15 dnů se odehrává zasedání náhradní.¹⁴

¹¹ Zákon č. 128/2000 Sb. §85

¹² Zákon č. 128/2000 Sb. §87, §89

¹³ Zákon č. 128/2000 Sb. §90

¹⁴ Zákon č. 128/2000 Sb. §93, §92, §95

3.2.2 Rada obce

Výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti je rada obce. Tato rada obce odpovídá za svou činnost zastupitelstvu obce, a pokud tak stanoví zákon, rozhoduje i v oblasti přenesené působnosti. V obci, kde se rada nevolí, vykonává její pravomoc starosta. Rada obce předkládá návrhy pro jednání zastupitelstvu a kontroluje plnění jim přijatých usnesení. Radě obce je vyhrazeno dohlížet na hospodaření obce dle schváleného rozpočtu a provádět rozpočtová opatření ve stanoveném rozsahu zastupitelstvem obce. Rada obce má také pravomoc rozhodovat ve věcech obce jako jediného společníka obchodní společnosti, vydávat nařízení obce, řeší a projednává návrhy a připomínky předložené zastupitelstvem obce nebo komisemi rady obce. Rada rozděluje pravomoci v obecním úřadu, zřizuje a ruší odbory a oddělení obecního úřadu, na základě návrhu tajemníka jmenuje či odvolává vedoucí odborů obecního úřadu, kontroluje zda obecní úřad plní úkoly komise v oblasti samostatné působnosti obce. Ukládá pokuty ve věcech patřících do samostatné působnosti obce. Má v pravomoci uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčce, stanovuje pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností a schvaluje organizační řád obecního úřadu. Je-li rada obce odvolána a není-li zvolena současně nová rada obce, vykonává dosavadní rada obce svou pravomoc až do zvolení nové rady obce.¹⁵

Rada obce je sestavena ze starosty, místostarosty a dalších členů rady volených z řad členů zastupitelstva obce. Rada vždy sčítá lichý počet členů, nejméně 5 a nejvíce 11, přičemž se nesmí přesáhnout jedna třetina počtu členů zastupitelstva obce. Pokud má zastupitelstvo méně než 15 členů, rada obce se nevolí. Pokud je starosta či místostarosta odvolán, nebo se funkce vzdal, přestává být také členem rady obce. Schůze rady obce se svolávají podle potřeby a jsou neveřejné. Usnesení může být vyneseno pouze tehdy, pokud je přítomna nadpoloviční většina všech členů rady obce. Ze schůze rady obce se vždy pořizuje zápis, který podepíše starosta spolu s místostarostou nebo jiným členem rady. V takovémto zápisu se uvádí počet přítomných radních, schválený pořad schůze, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení. Zápis musí být pořizen do 7 dnů od konání schůze a musí být uložen k nahlédnutí členům zastupitelstva obce.¹⁶

¹⁵ Zákon č. 128/2000 Sb. §99, §102

¹⁶ Zákon č. 128/2000 Sb. §99, §101

3.2.3 Starosta

Starosta je reprezentantem obce. Do funkcí starosty i místostarosty volí zastupitelstvo z řad svých členů. Jak starosta, tak místostarosta musí být občanem České republiky a zastupitelstvu obce odpovídají za výkony ve své funkci.

Starosta se souhlasem ředitele krajského úřadu může jmenovat i odvolat tajemníka obecního úřadu, bez takového souhlasu by bylo rozhodnutí neplatné. Starosta také rozhoduje dle zvláštního předpisu o výši mzdy tajemníka a odpovídá za objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok. Podle zvláštních předpisů plní úkoly zaměstnavatele, uzavírá a ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci obce a stanovuje výši jejich mzdy. Po Policii České republiky může požadovat pomoc při zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku. Odpovídá za informovanost veřejnosti o počínání obce. Tam kde není tajemník obecního úřadu, zabezpečuje výkon přenesené působnosti.

Starosta svolává a také řídí zasedání zastupitelstva obce a rady obce, kde podepisuje spolu s ověřovateli zápis o jednání zastupitelstva a jednání rady obce. Pokud má starosta za to, že je usnesení rady nesprávné, pozastaví výkon. Danou věc potom předloží k projednání na nejbližším zasedání zastupitelstva obce. Pokud dojde k odvolání nebo se starosta své funkce vzdá a není současně zvolen starosta nový, potom vykonává jeho pravomoc až do zvolení starosty místostarosta, kterého pověřilo zastupitelstvo obce k zastupování starosty. Neurčí-li zastupitelstvo k zastupování místostarostu, pověří zastupitelstvo obce výkonem pravomoci starosty některého z členů zastupitelstva obce.

Starostu zastupuje místostarosta. Místostarostů může zastupitelstvo zvolit více a pověřit je některými úkoly.¹⁷

3.2.4 Obecní úřad

Obecní úřad tvoří starosta, který je v čele, dále potom místostarosta, tajemník (pokud je funkce zřízena) a ostatní zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. Rada obce může pro jednotlivé úseky činnosti obecního úřadu zřídit odbory a oddělení, ve kterých jsou začleněni zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu.

¹⁷ Zákon č. 128/2000 Sb. §103, §105, §104

Obecní úřad v oblasti samostatné působnosti plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo nebo rada obce a pomáhá v činnosti komisím a výborům. Obec zřizuje funkci tajemníka obecního úřadu. Tajemník je odpovědný za plnění úkolů obecního úřadu v samostatné i přenesené působnosti starostovi. Pokud v obci funkce tajemníka obecního úřadu není zřízena nebo není tajemník ustanoven, plní jeho úkoly starosta. Tajemník obecního úřadu plní úkoly, které mu uloží starosta, zastupitelstvo nebo rada obce. Účastní se zasedání zastupitelstva a schůzí rady obce, kde má poradní hlas. Tajemník nesmí vykonávat funkci v žádné politické straně nebo politickém hnutí.¹⁸

3.2.5 Výbory

Výbory může zřizovat zastupitelstvo obce jako své iniciativní a kontrolní orgány. Výbory potom svá stanoviska a návrhy předkládají zastupitelstvu. Zastupitelstvo zřizuje vždy finanční a kontrolní výbor. Výbory plní ty úkoly, kterými jej pověří zastupitelstvo a zastupitelstvu jsou za svou činnost odpovědní. Výbor má vždy lichý počet členů a schází se podle potřeby. Usnesení se vyhotovuje písemně a podepisuje je předseda výboru. Aby bylo usnesení výboru platné, musí se souhlasně vyslovit nadpoloviční většina všech členů výboru. Finanční i kontrolní výbor musí mít nejméně tři členy, těmito členy nemohou být starosta, místostarosta, tajemník ani osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce na obecním úřadu.¹⁹

3.2.6 Osadní výbory

Zastupitelstvo obce může zřídit v části obce osadní výbor, který musí mít minimálně 3 členy (konkrétní počet členů určí zastupitelstvo). Členem osadního výboru se může stát občan obce, který je přihlášen k trvalému pobytu v té části obce, pro kterou je osadní výbor zřizován. Zastupitelstvo z řad členů osadního výboru zvolí předsedu osadního výboru. Osadní výbor má pravomoc předkládat zastupitelstvu návrhy týkající se rozvoje dané osady a rozpočtu obce. Muže se vyjádřit k návrhům předložených zastupitelstvu a radě k rozhodnutí, pokud se týkají části obce. Připomínkuje podněty předkládané občany obce, kteří mají hlášen trvalý pobyt v části obce, orgánům obce.²⁰

¹⁸ Zákon č. 128/2000 Sb. §109§110

¹⁹ Zákon č. 128/2000 Sb. §117, §118, §119

²⁰ Zákon č. 128/2000 Sb. §121

3.3 Působnost obce

3.3.1 Samostatná působnost

Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou jak v zájmu obce, tak v zájmu občanů obce a také záležitosti, které jsou obci svěřené zákonem. Jedná se o výkon samosprávy.

Do samostatné působnosti obce patří například schvalování programu pro rozvoj obce, schvalování rozpočtu, zřizování peněžních fondů, rozhodování o vyhlášení referenda, převody bytů a nebytových prostorů z majetku obce, poskytování dotací, zastavení nemovitých věcí, vydání komunálních dluhopisů atd.²¹

Obce se samostatnou působností mohou navzájem spolupracovat a sdružovat se za tímto účelem do svazku obcí.

3.3.2 Přenesená působnost

Přenesená působnost ve věcech, které stanoví zvláštní zákony, je v základním rozsahu svěřeném obci vykonávána orgány obce určenými tímto nebo jiným zákonem nebo na základě tohoto zákona. V tomto případě je správním obvodem území obce.²² Znamená to tedy, že může obec vydávat průkazy totožnosti, cestovní doklady, řidičské průkazy a podobně. Na takové úkoly, které spadají do přenesené působnosti obce, dostává obec příspěvky ze státního rozpočtu.

Odporuje-li výkon obce v přenesené působnosti zákonu, vyzve krajský úřad obec ke zjednání nápravy. Pokud ke zjednání nápravy nedojde (do 60 dnů od doručení výzvy), krajský úřad výkon obce zruší a o zrušení informuje obecní úřad.²³

²¹ Zákon č. 128/2000 Sb. §35

²² Zákon č. 128/2000 Sb. §61

²³ Zákon č. 128/2000 Sb. §126

3.4 Komponenty komunálního volebního systému v ČR

3.4.1 Komunální volební systém

Komunální volební systém České republiky upravuje zákon č. 491/2001 Sb. o volbách do zastupitelstev obcí.

Volby do zastupitelstev obcí se konají na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním podle zásad poměrného zastoupení.²⁴ Nestanoví-li zákon jinak, vyhlašuje volby prezident republiky nejpozději 90 dnů před jejich konáním. Volby do zastupitelstev obcí se konají ve 2 dnech ve všech obcích a městech.²⁵

3.4.2 Volební právo

Právo volit do obecního zastupitelstva má občan obce, který je státním občanem České republiky, dosáhl věku 18 let a má hlášen trvalý pobyt na území ČR. Může volit také státní občan jiného státu, který v den voleb dosáhl věku nejméně 18 let, má hlášen trvalý pobyt na území ČR a jemuž právo volit přiznává mezinárodní úmluva kterou je Česká republika vázána.

Překážkou výkonu volebního práva je zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu výkonu trestu odnětí svobody. Překážkou je také zbavení způsobilosti k právním úkonům, zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu ochrany zdraví lidí.

Členem zastupitelstva obce může být zvolen každý občan, který je v den voleb v tomto obvodu nebo městské části přihlášen k trvalému pobytu a u kterého není překážka, která by mu bránila ve výkonu volebního práva (zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu výkonu trestu odnětí svobody a zbavení způsobilosti k právním úkonům). Funkce člena zastupitelstva obce je neslučitelná s funkcí vykonávanou zaměstnancem této obce – obecního úřadu, příslušného pověřeného obecního úřadu, finančního nebo krajského úřadu. Je také neslučitelná s výkonem státní služby podle služebního zákona.²⁶

²⁴ Zákon č. 491/2001 Sb. §2

²⁵ Zákon č. 491/2001 Sb. §3

²⁶ Zákon č. 491/2001 Sb. §4, §5

3.4.3 Volební orgány

V zákonu jsou uvedeny volební orgány a jsou zde také uvedeny jejich pravomoci. Mezi volební orgány patří například Státní volební komise, Ministerstvo vnitra, Český statistický úřad, krajský a obecní úřad, starosta a okrsková volební komise.

Státní volební komise je tvořena dle zvláštního právního předpisu a je stálým volebním orgánem. Koordinuje celkový průběh voleb do zastupitelstev obcí, vykonává dohled nad zabezpečením nezbytných technických úkonů, vyhláší celkové výsledky voleb a vydává povolení k přítomnosti dalších osob při sčítání hlasů okrskovou volební komisí.²⁷

Ministerstvo vnitra je ve volbách do zastupitelstev ústředním orgánem státní správy. Ministerstvo metodicky řídí a kontroluje organizační a technickou přípravu, průběh a provedení voleb. Poskytuje také informace z evidence pobytu osob a zajišťuje tisk volebních materiálů a organizačně zajišťuje tisk hlasovacích lístků.²⁸

Český statistický úřad mimo jiné zpracovává závazný systém zjišťování a vypracování výsledků voleb do zastupitelstev, připravuje příslušné programové vybavení za účelem zpracování výsledků voleb a poskytuje výsledky voleb do zastupitelstev obcí.²⁹

Krajský úřad obstarává organizačně i technicky celý průběh a provedení voleb v kraji, dle zákona č. 491/2001 Sb. ukládá pokuty, dále kontroluje průběh hlasování ve volebních místnostech. Zajišťuje archivaci volební dokumentace a plní další úkoly podle tohoto zákona.³⁰

Obecní úřad obstarává volební místnosti, jejich vybavení i pracovní síly pro okrskové volební komise. Eviduje stálý seznam voličů a řeší technické námítky k zabezpečení voleb na úrovni volebního okrsku. Obecní úřad zabezpečuje uchování volební dokumentace a plní další požadavky stanovené zákonem.³¹

²⁷ Zákon č. 491/2001 Sb. §6, §7

²⁸ Zákon č. 491/2001 Sb. §8

²⁹ Zákon č. 491/2001 Sb. §9

³⁰ Zákon č. 491/2001 Sb. §10

³¹ Zákon č. 491/2001 Sb. §14

Starosta stanovuje stálé volební okrsky a zveřejňuje místo a termín konání voleb do zastupitelstva obce. Zabezpečuje distribuci hlasovacích lístků voličům a plní další úkoly stanovené zákonem.³²

Okrsková volební komise má na starosti dbát o pořádek v prostorách volební místnosti, dohlíží na průběh hlasování, sčítá hlasy a také odevzdává volební dokumentaci obecnímu úřadu.³³

3.4.4 Forma kandidatury

Dle zákona č. 491/2001 Sb. mohou být volební stranou registrované politické strany a politická hnutí, jejich koalice, nezávislí kandidáti, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran či politických hnutí a také nezávislých kandidátů. Politická strana či hnutí může být součástí pouze jedné volební strany pro volby do téhož zastupitelstva a také kandidát může kandidovat pouze na jedné kandidátní listině volební strany pro volby do téhož zastupitelstva obce.³⁴

Volební strany mohou podávat kandidátní listiny pro volby do zastupitelstva. Pro volby do téhož zastupitelstva může podat každá volební strana pouze 1 kandidátní listinu. Pokud se do jednoho zastupitelstva volí ve více volebních obvodech, může volební strana podat kandidátní listinu v každém z obvodů.

Pokud chtějí volební stranu tvořit nezávislí kandidáti či sdružení nezávislých kandidátů, musí volební strana připojit ke kandidátní listině petici, která je podepsaná voliči podporujícími její kandidaturu. Taková petice musí obsahovat předepsané náležitosti. Potřebný počet podpisů na peticích uveřejňuje registrační úřad na úřední desce nejpozději 85 dnů přede dnem voleb.

Kandidátní listina musí obsahovat název zastupitelstva obce, označení volebního obvodu, název a označení volební strany, identifikaci kandidátů a další údaje.³⁵

³² Zákon č. 491/2001 Sb. §15

³³ Zákon č. 491/2001 Sb. §16

³⁴ Zákon č. 491/2001 Sb. §20

³⁵ Zákon č. 491/2001 Sb. §21, §22

3.4.5 Hlasování

Stálé volební okrsky jsou vytvořeny v každé obci pro odevzdání hlasovacích lístků a pro sčítání hlasů. Tyto okrsky lze měnit v případech, kdy dojde ke zvýšení nebo snížení počtu voličů ve volebním okrsku o jednu třetinu, nebo pokud dojde ke změnám hranic obce. Takové volební okrsky i volební místnost stanoví starosta.

Obec tvoří jeden volební obvod, více volebních obvodů může vytvořit zastupitelstvo.³⁶

Občané, kteří jsou v obci hlášeni k trvalému pobytu, jsou vedeni na stálém seznamu voličů. Každý volič hlasuje osobně a musí prokázat svou totožnost. V prostoru určeném pro hlasování nesmí být nikdo přítomen zároveň s voličem.³⁷

³⁶ Zákon č. 491/2001 Sb. §26, §27

³⁷ Zákon č. 491/2001 Sb. §28, §33

4 CHARAKTERISTIKA OBCE

4.1 Historie města

Kým a kdy byly Dašice založeny, nelze přesně pro nedostatek písemných památek zjistit. Jedna z prvních památek (pohanské pohřebiště) dokládá, že se může jednat o 5. až 3. století před našim letopočtem. Původ jména Dašice, také nelze přesně doložit. Převážná většina jazykovědců se shoduje v tom, že jméno je odvozeno od vůdce zde usazené čeledi, který se jmenoval Daše.

První dochovanou písemnou zmínkou je informace o jednom z prvních majitelů Dašic. Uvádí se, že jim byl roku 1318 Blažej z Dašic a roku 1322 Bohuslav z Dašic.

Od roku 1437 se ve všech listinách Dašice nazývají městečkem a místem trhovým. Nejstarší stříbrná pečeť má ve středu znaku městečka stříbrného lva a kolem nápis: „Sigillum oppidi Dassicensis“.

V rodině pánů z Barchova byly Dašice až do roku 1517, kdy Čeněk z Barchova prodal městečko Dašice Vilému z Pernštýna, jenž připojil dašický statek k panství pardubickému.

Roku 1559 byly prodány s celým pardubickým panstvím Janu Kapounovi ze Svojkova, který je však již roku 1560 postoupil Maxmiliánu II. Tím se staly Dašice městem komorním a byly označovány komorní městečko Dašice.

V roce 1853 byly Dašice zařazeny do venkovských měst, což dosvědčuje zachovaný přípis okresnímu hejtmanství. V roce 1907 žádaly Dašice o povýšení na město, ale žádosti bylo vyhověno až k roku 1917. Privilegium o povýšení na město i udělení znaku, vydal císař Karel I. dne 6. března 1917.³⁸

Za zmínku také stojí Josef Hybeš (1850 – 1921), politická osobnost a rodák z Dašice. Hybeš odešel pracovat roku 1867 do Vídně, kde se stal členem Prvního všeobecného dělnického vzdělávacího spolku, který se stal centrem sociálně demokratické propagandy v celé monarchii. V roce 1881 byl zvolen do prozatímního

³⁸ NECHVÍLE, P. Dašice a přifařené obce. Pardubice. F. a V. Hoblík. 1882. 96 s.

ústředního výboru Československé sociální demokracie se sídlem ve Vídni. V letech 1897 až 1918 byl poslancem za sociální demokracii v rakouské říšské radě, 1906 až 1918 moravského zemského sněmu a 1918 až 1920 byl senátorem Revolučního národního shromáždění ČSR. V letech 1919 až 1921 se hlásil k tzv. marxistické levici.³⁹

Obrázek 1: Východní strana nám. T. G. Masaryka rok 1951

Zdroj: Město Dašice, [http:// www.dasice.cz](http://www.dasice.cz)

Obrázek 2: Východní strana nám. T. G. Masaryka rok 1999

Zdroj: Město Dašice, [http:// www.dasice.cz](http://www.dasice.cz)

³⁹ Město Dašice, <http://www.dasice.cz>

Hlavní náměstí mělo již v 18. století svoji základní polohu. Obrysy tehdejšího náměstí byly neurovnané, každý si stavěl, jak uznal za vhodné. Po velkých požárech v letech 1827, 1831, 1837 a 1843 poručil vrchní úřad stavět tak, že vzniklo náměstí, které zde stojí dodnes. Má tvar lichoběžníku, je 130 metrů dlouhé a 88, 5 metrů široké.

Náměstí T. G. Masaryka tedy tvoří celá řada měšťanských domů, které se vyznačují pozdně rokokovými a empírovými fasádami.

Od roku 1990 je střed města, zejména náměstí, městskou památkovou zónou.

Mezi zajímavé Dašické stavební památky patří barokní kostel Narození Panny Marie, kde si v letošním roce připomenou dašičtí občané 300 let od jeho posvěcení.

Uprostřed náměstí stojí socha svatého Jana Nepomuckého a plastiky sv. Václava, sv. Barbory a sv. Norberta. Rovněž tak zajímavou pozoruhodností, která stojí uprostřed náměstí, je dvousetletá stojanová litinová kašna, jejíž součástí je plastika ženy, nesoucí na rameni nádobu s vodou.

Velmi zajímavou historickou památkou je též novorenesanční objekt vodního mlýna, ve kterém již více jak 70 let téměř bez přerušení pracují dvě ležaté Kaplanovy turbíny.⁴⁰

⁴⁰ Město Dašice, [http:// www.dasice.cz](http://www.dasice.cz)

4.2 Vymezení území

Město Dašice leží 10 km východně od krajského města Pardubic, konkrétně je to 39° 35' východní délky a 50° 02' severní šířky. Dašice se rozprostírají v polabské nížině, po obou březích řeky Loučné, ve výšce 227 metrů nad mořem. Katastrální výměra udává, že rozlohda Dašic činí 1772 ha a žije zde 2416 občanů (údaj je uvedený k 1. 1. 2009).

V poslední době byla na několika místech, v souladu s územním plánem rozvoje města, započata výstavba nových obydlí. Zájem o výstavbu má růstovou tendenci, což místní občané většinou hodnotí velmi kladně.

Město Dašice vzniklo jako územní samosprávná jednotka. Součástí správní jednotky Dašic jsou také vesnice Prachovice, Malolánské, Velkolánské, Zminný a Pod Dubem.

Samospráva města má 15 členů zastupitelstva, kontrolní výbor (skýtá 5 členů), finanční výbor (5 členů), osadní výbor Prachovice (3 členy), osadní výbor Zminný (3 členy), osadní výbor Pod Dubem (3 členy) a radu města, ve které jsou 4 členové.

Graf 1: Celková výměra pozemku

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, MOS ZV01

4.3 Demografická struktura obce

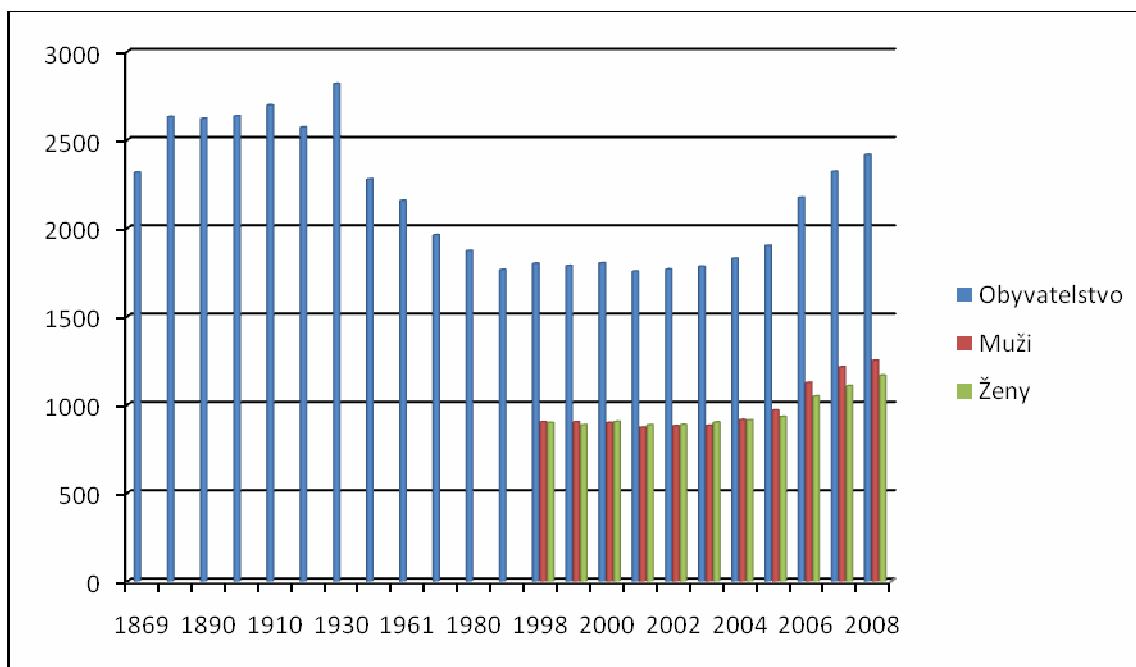
Počet obyvatel Dašic roste velmi rychle.

Dašice se staly velmi atraktivní lokalitou pro zájemce o klidné bydlení. Jsou blízko krajského města, ale zároveň si zachovaly venkovský ráz. Jedná se o strategické místo, které má blízko železnici a dokonce i letiště. Je zde zajištěna kompletní infrastruktura.

Dašice patří s ohledem na svoji velikost a charakter životního stylu většiny svých obyvatel, spíše do kategorie menších a poklidných městeček. A zřejmě díky tomuto klidnému způsobu života, vzrůstá počet nejenom starousedlíků, ale i těch, kteří zdejšímu prostředí za několik let života přivykli a zakládají zde své rodiny.

Dle posledního sčítání lidu se hlásili všichni obyvatelé k české, moravské nebo slezské národnosti.⁴¹ Nyní tvoří většinu místních obyvatel rovněž občané České národnosti, ale za posledních 6 let je zde evidováno okolo dvou set obyvatel původem z Ukrajiny a okolo dvaceti z Vietnamu.

Graf 2: Nárůst počtu obyvatel

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, DEM_HLOB1.127

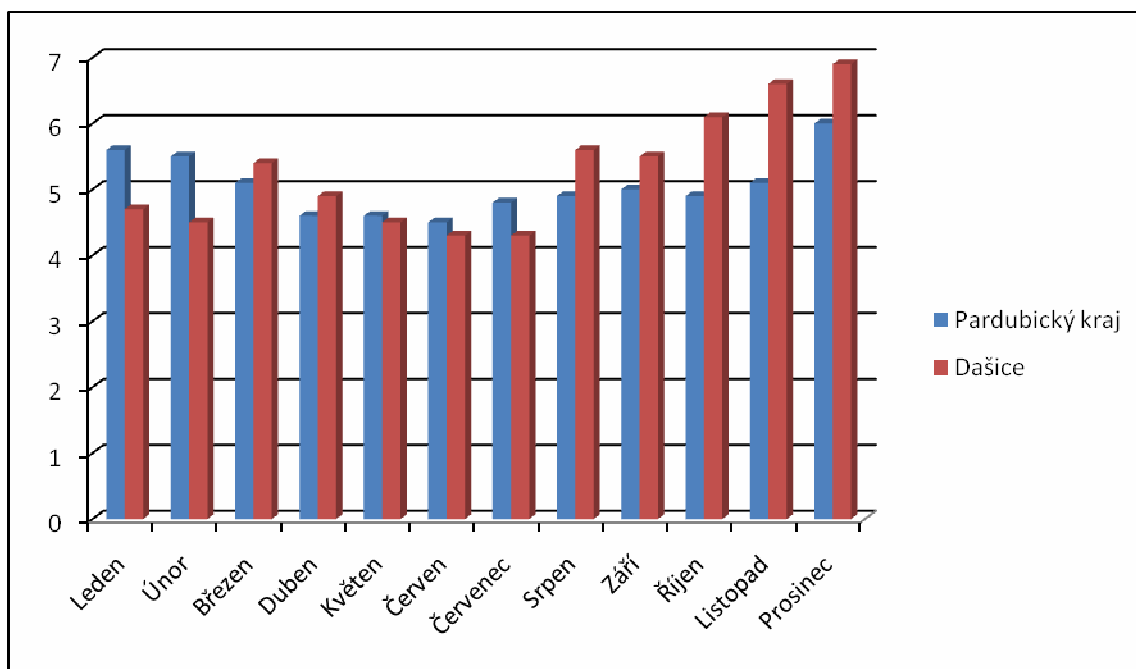
⁴¹ Regionální informační servis, <http://www.risy.cz>

4.4 Nezaměstnanost

Dašice byly a stále jsou významným centrem této části kraje a přirozená spádovost okolních obcí je historickou, ale i současnou skutečností. Dašice poskytují i pro okolní obce nemalou nabídku pracovních míst. Největším zdejším podnikem jsou Mrazírny Dašice, a. s., které patří k největším v Evropě. Ty zde nabízejí téměř 200 pracovních míst. Dále tady sídlí firma Kataforesis CZ, s. r. o., která zaměstnává více než 100 lidí.

Obecná míra nezaměstnanosti v pardubickém kraji je dlouhodobě nižší než republikový průměr.

Graf 3: Nezaměstnanost v Pardubickém kraji a v Dašicích

Zdroj: Integrovaný portál MPSV, zaměstnanost

4.5 Doprava

V roce 2001 vyjíždělo mimo obec do zaměstnání celkem 444 občanů. Z čehož denně mimo obec vyjíždělo 386 lidí.⁴²

Většina lidí v produktivním věku využívá dopravy osobními automobily (operativnost a malá vzdálenost od krajského města).

V Dašicích je k dispozici hromadná doprava, která je zajišťována především autobusovými spoji, především společností Velonia – dříve Connex a ČSAD. Místní část Zmínový je již začleněná do rámce MHD Pardubice. V hojné míře je využívána i železniční osobní přeprava z nedalekých Kostěnic (2 400 m vzdálených). K širšímu využití Českých drah dašickými občany přispělo vybudování cyklostezky mezi Dašicemi a Kostěnicemi. K dalšímu navýšení dopravní obslužnosti dojde nepochybně v návaznosti na zvýšení počtu nových, zejména mladých spoluobčanů.⁴³

4.6 Zdravotnictví

V obci se nachází základní zdravotnická zařízení. Je zde dostupný obvodní lékař, zubní lékař a pediatr. Všechna tři střediska jsou spolu s lékárnou umístěna v jedné budově. Odborná vyšetření jsou dašickým občanům poskytována v nedalekých Holicích a dle náročnosti v Pardubicích či Hradci Králové.

4.7 Bytová struktura

Převážná většina obyvatel bydlí v rodinných domech, přibližně 20% obyvatel v bytových domech s více byty. Před pěti lety, v roce 2004, bylo v lokalitě Jižní ulice postaveno 18 domků v řadovém seskupení. Novými majiteli se stali převážně mladí lidé do 30 let. V současné době je připravována výstavba nových rodinných domků (dřevostaveb), v lokalitě Na Valech (západně od náměstí), kde se ve třech etapách má v průběhu tří až čtyř let postavit cca 100 domů, což povede k navýšení počtu obyvatel a tím také k oživení města. V důsledku nárůstu počtu obyvatel vznikne nepochybně zvýšení poptávky po službách jako např. sportoviště, centra pro volný čas a podobně.

⁴² Regionální informační servis, <http://www.risy.cz>

⁴³ Nová výstavba téměř sta domků v lokalitě Na Valech.

5 POLITIČTÍ AKTÉŘI V OBCI

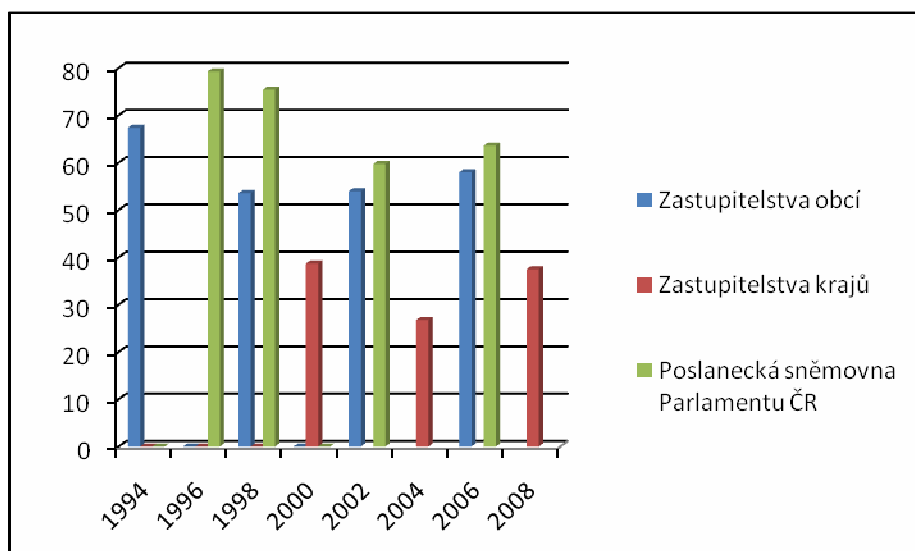
V Dašicích působí tři politické strany. Jsou to Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová (KDU-ČSL), Komunistická strana Čech a Moravy (KSČM) a Česká strana sociálně demokratická (ČSSD), dále jsou v Dašickém zastupitelstvu zastoupeny místní sdružení nezávislých kandidátů.

V obecním zastupitelstvu nemá žádná z politických stran nadpoloviční většinu, jednotlivá sdružení nezávislých kandidátů a politické strany mají okolo tří mandátů. Obec má 15 členů zastupitelstva.

5.1 Volební účast

Podle grafu č. 4 by se dalo říci, že jsou v Dašicích populárnější volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, než volby do zastupitelstva obcí. Z téhož grafu také vyplývá, že zájem o komunální volby roste. V roce 1998 byla účast 53,55%, v roce 2002 se dostavilo 53,96% občanů a v posledních volbách to bylo již 57,95% voličů.

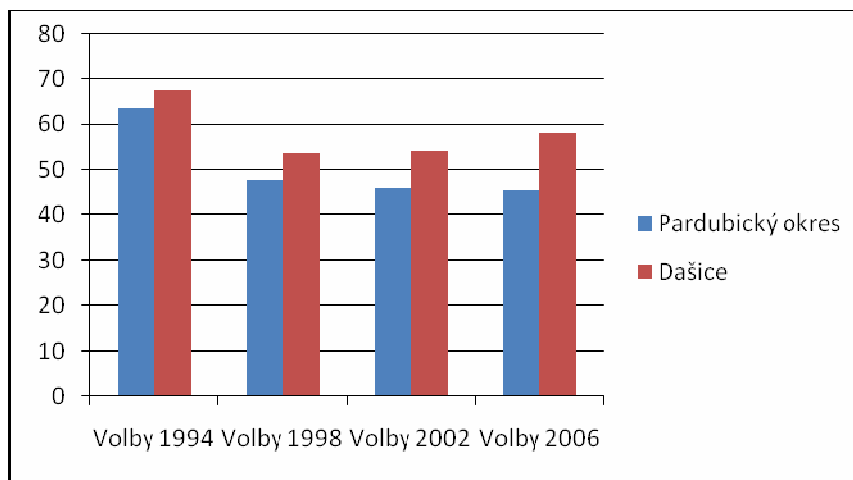
Graf 4: Vývoj volební účasti v Dašicích

Zdroj: Volební server ČSU, <http://www.volby.cz>

V porovnání s volební účastí v Pardubickém okrese se nachází Dašice lehce nad průměrem okresu, jak plyne z grafu č. 5.

Graf 5: Volební účasti v komunálních volbách

Zdroj: Volební server ČSU, <http://www.volby.cz>

5.2 Předvolební situace

Dašice jsou obcí, kde se lidé navzájem znají, potkávají se na různých kulturních a sportovních akcích a účastní se dění v obci. V průběhu roku se konají různé akce, např. již tradiční Vítání Mikuláše, Posvícenské radování, Loučení s létem a Dětský den. Vlivem nové výstavby, potažmo přílivem mladých rodin, stoupá návštěvnost těchto akcí. Je pravděpodobné, že trend zvýšeného zájmu o dění v obci bude s další výstavbou nových domů narůstat. Právě příliv nových spoluobčanů může přinést rozšíření obecního rozpočtu, a tím i podporu rozvoje dalšího kulturního či sportovního dění.

Na kandidátní listině do komunálních voleb v roce 2006 se objevily zástupci čtyř politických stran, a to KDU-ČSL, KSČM, ODS, ČSSD. Dále potom sdružení nezávislých kandidátů – Nezávislí demokraté (předs. V. Železný), Nezávislé ženy pro Dašice, Za lepší život v Dašicích a přilehlých obcích, SNK za Město Dašice a Sdružení nezávislých kandidátů.

Asi největší předvolební kampaň zorganizovala ČSSD, za přítomnosti poslanců parlamentů, ministra pro místní rozvoj a dalších známých osobností z politického i kulturního života.

Kampaň do komunálních voleb ostatních politických stran se ve městě Dašice výrazněji neprojevila.

5.3 Politické strany

Nedá se říci, že by měla některá politická strana rozhodující vliv na dění v obci. Politické strany a sdružení nezávislých kandidátů zpravidla získávají nedominantní počet mandátů.

Tabulka 2: Výsledky komunálních voleb v Dašicích

	1994		1998		2002		2006	
	hlasy (%)	mandaty	hlasy (%)	mandaty	hlasy (%)	mandaty	hlasy (%)	mandaty
KDU - ČSL	31,21	5	27,48	4	27,32	4	15,46	3
KSČM	15,02	2	13,87	2	17,29	2	12,14	2
Koalice ODS, ODA	50,12	7	-	-	-	-	-	-
ODS	-	-	-	-	-	-	13,12	2
NK	3,65	1	1,67	0	-	-	-	-
SNK – míst. celkem	-	-	34,87	6	-	-	-	-
SNK – míst. celkem	-	-	22,10	3	-	-	-	-
SNK – Za krásn. město D	-	-	-	-	29,83	5	-	-
ČSSD	-	-	-	-	18,13	3	11,82	2
Strana za živ. jistoty	-	-	-	-	7,93	1	-	-
Za lepší život v Daš. a pr. ob.	-	-	-	-	-	-	12,64	2
SNK za Město Dašice	-	-	-	-	-	-	19,99	3
SNK	-	-	-	-	-	-	9,65	1

Zdroj: Vlastní tabulka na základě dat ČSÚ

5.3.1 Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová

Dá se říci, že KDU-ČSL je nejstabilnější politickou stranou v Dašicích, byla zastoupena ve všech komunálních volbách, ale volební výsledky ukazují spíše klesající tendenci. V roce 1994 získala 31,21% hlasů a 5 mandátů, v roce 1998 a 2002 získala 4 mandáty a v roce 2006 již získala pouze 3 mandáty. Strana má v obci 21 členů. Člen KDU-ČSL zastává místo starosty.

Na volebním programu k volbám v roce 2006 se objevovaly témata jako bezpečnost občanů, oblast sociální politiky, oblast sportu a zábavy, téma životního prostředí, podpora bydlení, doprava a bezpečnost silničního provozu, a také oblast územního plánování.⁴⁴

5.3.2 Komunistická strana Čech a Moravy

Další stranou, která byla zastoupena v každém volebním období je KSČM. Počet získaných hlasů je od 11,38% (rok 2006) do 17,89% (rok 2002). Strana získala ve všech čtyřech volebních obdobích 2 mandáty.

Počet členů strany je 28 a ti očekávají v dalších volbách větší podporu. Jejich člen působí jako předseda finančního výboru. Člen KSČM také působí jako prezident sportovního klubu Sparta Dašice. Mezi členy klubu se řadí téměř 300 členů. Své členy mají také v Klubu zahrádkářů a Klubu důchodců. Právě díky poměrně rozsáhlé činnosti si komunisté slibují další nárůst volebních preferencí.⁴⁵

5.3.3 Česká strana sociálně demokratická

Sociální demokraté se objevili ve volebních výsledcích dvakrát. V roce 2002 získali v prvním okrsku 19,73%, v druhém okrsku 16,49% hlasů. Ve volbách roku 2006 to bylo za první okrsek 12,53% a za druhý 11,15%. V obou volebních obdobích získali po dvou mandátech. Nižší počet hlasů si vysvětlují členové tím, že kandidovalo více sdružení nezávislých kandidátů, která vznikla na základě aktuálního dění v obci.

⁴⁴ Zpracováno dle rozhovoru č. 1 s kandidátem za KDU-ČSL (bez pol. přísluš.) K. K. ze dne 14. 4. 2009

⁴⁵ Zpracováno dle rozhovoru č. 2 se zastupitelem a kandidátem za KSČM J. F. ze dne 15. 4. 2009

Mezi témata na volebním programu patřilo rozšíření lékařské péče, opatření na ochranu majetku, rozšíření kulturního, sportovního a společenského vyžití.

Strana má 13 členů, kteří rovněž očekávají v dalších volbách větší přízeň, kterou by jim mohla přinést rozsáhlá angažovanost do kulturního a sportovního vyžití v Dašicích. Jedná se o akce typu Rozloučení s létem, Drakiáda a Dětský karneval.⁴⁶

5.3.4 Sdružení nezávislých kandidátů

V Dašicích vzniklo poměrně hodně sdružení nezávislých kandidátů. Do zastupitelstva v roce 2006 se dostala dvě z nich. Jedná se o SNK Za lepší život v Dašicích a v přilehlých obcích a SNK za město Dašice. Volební programy všech kandidujících SNK obsahovaly téměř stejná témata. Když tedy mají téměř stejné záměry, nabízí se otázka, proč je jich tolik. Podle slov jedné z kandidátek je důvod ten, že „když dva dělají totéž není to totéž“.

Dá se tedy říci, že za vznikem takového množství SNK v Dašicích stojí značná individualita dašických občanů.

Hlavním důvodem vzniku SNK Za lepší život v Dašicích a přilehlých obcích je firma Kataforesis CZ, s. r. o. Představitelé tohoto sdružení se výrazně a již dlouhodobě angažují v řešení problémů životního prostředí v Dašicích v souvislosti právě s touto firmou. Město je rozděleno na dva tábory, kdy jeden vidí ve firmě potenciálního zaměstnavatele a druhý zdroj zápachu a nečistého ovzduší.⁴⁷

5.4 Volební program

Volební programy (do komunálních voleb 2006) jednotlivých politických stran a sdružení nezávislých kandidátů byly v mnoha bodech shodné. Kandidáti se zaměřili na problematiku obce, která nejvíce zasahuje do života občanů. Jedná se například o téma dopravní obslužnosti, téma kriminality v obci, životní prostředí a také body rekonstrukce sportovišť či podpora aktivity seniorů.

⁴⁶ Zpracováno dle rozhovoru č. 3 se zastupitelem a kandidátem za ČSSD J. J. ze dne 15. 4. 2009

⁴⁷ Zpracováno dle rozhovoru č. 4 se zastupitelkou a kandidátkou SNK A. J. ze dne 20. 4. 2009

5.5 Sestavení kandidátních listin

Postup při sestavování kandidátních listin do komunálních voleb se u jednotlivých politických stran příliš neliší. Užší vedení má vytipované vhodné kandidáty (většinou se jedná o osoby bez politické příslušnosti), kteří jsou pro voliče „nějakým“ způsobem atraktivní. Mnohdy se oslovují kandidáti již z minulých období. V obci Dašice jde při rozhodování voliče spíše o celkovou osobnost kandidáta, než o příslušnost k politické straně. Také při rozhodování na zasedání zastupitelstva se rozhoduje spíše než dle politické příslušnosti pocitově se zaměřením na prosazení „jistých cílů“. Z jiného úhlu pohledu lze říci, že každý zastupitel preferuje jisté společenské zájmy, čehož jsou si voliči vědomi. Výrazně se tyto zájmy mohou projevit při schvalování rozpočtu města na daný rok. Jako příklad lze uvést, že zastupitel jehož aktivity směřují ke sportovní činnosti prosazuje vyšší částky pro sport, nebo že zastupitel který se pohybuje v oblasti požární ochrany prosazuje finanční navýšení pro tuto oblast. Takové jednání se potom odráží ve volebních výsledcích.

5.6 Povolební situace

Po volbách v roce 2006 byl zvolen starostou zastupitel, který získal největší počet hlasů, což byl Bc. Jiří Hora (SNK). Ten po necelých dvou letech byl stejným zastupitelstvem, které ho zvolilo odvolán. Mezi důvody odvolání patří například fakta, že starosta jednal při podpisu smluv, týkajících se demoličních prací v objektu bývalých kasáren, nad rámec svých kompetencí. Nedošlo sice k žádné majetkové škodě, ale došlo k překročení pravomoci starosty. Zastupitelstvo nebylo dostatečně informováno o rozhodnutích starosty.

Odvolání tedy proběhlo na základě předchozích vytykácích zpráv kontrolního výboru.

Odvolání starosty proběhlo tajnou volbou, kdy bylo přítomno 14 zastupitelů (celkový počet 15), 8 bylo pro návrh, 4 byli proti a 2 zastupitelé se zdrželi.

Poté byl do funkce starosty zvolen člen KDU-ČSL místostarosta Ladislav Racek, tímto posunem místostarosty na post starosty byla funkce místostarosty řadu měsíců neobsazena. Poté byl do funkce místostarosty zvolen zastupitel Mgr. Petr Zikmund (SNK).

6 ZÁVĚR

Dašice se řadí k obcím, které díky své strategické poloze mají velký potenciál rozšiřování. Již v roce 2004 se Dašice rozšířily o více než 20 rodin díky nové zástavbě v Jižní ulici a trend rozšiřování Dašic pokračuje dále výstavbou více než sta domků v lokalitě Na Valech.

Plánovaný nárůst počtu obyvatel v závislosti na probíhající výstavbě se stal velmi diskutovaným tématem. S přílivem nových občanů lze očekávat také příliv peněz do obecního rozpočtu a tím i možnost dále rozvíjet společenské, kulturní i sportovní dění v obci.

Volební programy (do komunálních voleb 2006) jednotlivých politických stran a sdružení nezávislých kandidátů byly v mnoha bodech shodné. Kandidáti se zaměřili na problematiku obce, která nejvíce zasahuje do života občanů, jako například dopravní obslužnost, kriminalita, životní prostředí a další. Dalo by se říci, že volební programy vznikají na základě aktuální potřeby řešit nějaký problém.

Výsledek komunálních voleb nebyl úměrný úsilí, které bylo v průběhu předvolebních kampaní politickými stranami vynaloženo. Při celkovém rozdělení mandátů mezi politickými stranami a sdruženími nebyly v počtu téměř žádné rozdíly.

První polovina posledního volebního období byla poměrně dramatická. Starosta byl odvolán, do funkce starosty byl zvolen místostarosta a tímto posunem zůstala řadu měsíců funkce místostarosty neobsazena. Ve druhé polovině volebního období byl po mnoha neúspěšných pokusech zvolen místostarosta a tím se napětí mezi zastupiteli a na městském úřadě zmenšilo.

7 SEZNAM LITERATURY

Literatura

- ČMEJREK, J. *Obce a regiony jako politický prostor*. Praha: Alfa nakladatelství, 2008.
- FIALA, P., STRMISKA, M. *Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody*. Brno: CDK, 2005.
- HUDÁK, J., JÜPTNER, P. a SVOBODA, J. (Eds.) *Komunální politické systémy*. Praha: Filozofická fakulta UK, 2003.
- KREJČÍ, O. *Nová kniha o volbách*. Praha: Professional Publishing, 2006.
- ŠARADÍN, P. a OUTLÝ, J. *Studie o volbách do zastupitelstev v obcích*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2004.
- NECHVÍLE, P. *Dašice a přifařené obce*. Pardubice: F. a V. Hoblík. 1882.
- ČMEJREK, J. a kol. *Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR*. Praha: Kernberg Publishing, s. r. o. 2009

Zákony

- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).
- Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů.

Internet

- Město Dašice, <http://www.dasice.cz>
- Regionální informační servis, <http://www.risy.cz>
- Český statistický úřad, <http://www.czso.cz/>
- Volební server ČSÚ, <http://www.volby.cz/>

Seznam uskutečněných rozhovorů

- Rozhovor číslo 1. s kandidátem za KDU- ČSL (bez politické příslušnosti) K.K. ze dne 14. 4. 2009.
- Rozhovor číslo 2. se zastupitelem a kandidátem za KSČM J. F. ze dne 15. 4. 2009.
- Rozhovor číslo 3. se zastupitelem a kandidátem za ČSSD J. J. ze dne 15. 4. 2009.
- Rozhovor číslo 4. se zastupitelkou a kandidátkou za SNK A. J. ze dne 20. 4. 2009

Seznam zkratk

ČR	Česká republika
ČSSD	Česká strana sociálně demokratická
ČSÚ	Český statistický úřad
KSČM	Komunistická strana Čech a Moravy
ODS	Občanská demokratická strana
SNK	Sdružení nezávislých kandidátů

Seznam obrázků

Obrázek 1: Východní strana nám. T. G. Masaryka rok 1951

Obrázek 2: Východní strana nám. T. G. Masaryka rok 1999

Seznam tabulek

Tabulka 1: Stanovení počtu členů zastupitelstva obce

Tabulka 2: Výsledky komunálních voleb v Dašicích

Seznam grafů

Graf 1: Celková výměra pozemku

Graf 6: Nárůst počtu obyvatel

Graf 7: Nezaměstnanost v Pardubickém kraji a v Dašicích

Graf 8: Vývoj volební účasti v Dašicích

Graf 9: Volební účasti v komunálních volbách

8 PŘÍLOHY

Příloha 1: Volby do zastupitelstev obcí 20.10. - 21.10.2006

Příloha 1: Volby do zastupitelstev obcí 20.10. - 21.10.2006

Výsledky hlasování

Zastupitelstvo města
Kraj: Pardubický kraj
Okres: Pardubice
Obec: Dašice

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtený základ dle počtu kandidátů	Přepočtené % plat. hlasů	Počet mandátů
	abs.	v %				
1 NEZ.DEMOKRATÉ(předs.V.Železný)	467	4.06	15	11 489.00	4.06	0
2 Nezávislé ženy pro Dašice	226	1.97	6	4 595.60	4.91	0
3 Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	1 777	15.47	15	11 489.00	15.46	3
4 Komunistická str.Čech a Moravy	1 395	12.14	15	11 489.00	12.14	2
5 Občanská demokratická strana	1 407	12.25	14	10 723.06	13.12	2
6 Za lepší život v Daš.a př.ob.	1 453	12.65	15	11 489.00	12.64	2
7 SNK za Město Dašice	2 297	19.99	15	11 489.00	19.99	3
8 Česká str.sociálně demokrat.	1 358	11.82	15	11 489.00	11.82	2
9 Sdružení nezávislých kandidátů	1 109	9.65	15	11 489.00	9.65	1

Zdroj: Volební server ČSÚ, <http://www.volby.cz>